

Motion till riksdagen 2024/25:2205

av **Linus Sköld m.fl. (S)**

Åtgärder mot bostadsbristen

Förslag till riksdagsbeslut

- Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta lånefinansieringen av bostadsbyggande i de delar av landet där marknadsvärdena i bostadsbeståndet är låga och tillkännager detta för regeringen.
- Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett tydligt riktat investeringsstöd för klimatsmarta lägenheter på landsbygden och i mindre samhällen och tillkännager detta för regeringen.
- Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inrätta ett upprustningsstöd för egnahem i glesbygden och tillkännager detta för regeringen.
- Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att det ska byggas fler studentbostäder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag lider i praktiken varenda del av landet av bostadsbrist i varierande grad och det hämmar den samhällsekonomiska utvecklingen. Ett stort hinder för bostadsförsörjningen på landsbygden är svårigheten att få ett banklån för nybyggnation. Då byggkostnaden ofta överstiger det förväntade marknadsvärdet på bostaden finns det ingen bank som är villig att bevilja de nödvändiga lånen.

På större orter finns också utmaningen med att långa överklagandeprocesser försvårar för bostadsbyggandet. Dessutom har byggkostnaderna gått upp rejält till följd av Rysslands olagliga krig i Ukraina och regeringen hastigt avskaffat investeringsstödet för byggande av hyresrätter.

De kommunala bostadsbolagen i mindre kommuner med negativ befolkningsutveckling har också svårigheter att kunna erbjuda de bostäder som behövs för att kunna behålla ungdomarna i hembygden. Det finns ingen ekonomisk förutsättning att ha för många outhyrda bostäder i beredskap. I förlängningen innebär givetvis detta att personer som är intresserade av att flytta till orten kommer att ha svårighet att hitta en lämplig bostad. Detta problem är gemensamt för mindre kommuner likaväl som de mindre samhällena i en större kommun. Rigida avskrivningsregler gör det oerhört dyrt för det offentliga att bygga i trakter där marknadsvärdena är låga.

Bostadsbyggande i glesbygd behöver underlättas. Speciella glesbygdslösningar för bostadsbyggande krävs riktade både till kommunala bostadsbolag och till privata aktörer. Detta skulle exempelvis kunna vara att utnyttja det statliga systemet för bostadskreditgarantier för att underlätta lånefinansieringen av bostadsbyggande i de delar av landet där marknadsvärdena i bostadsbeståndet är låga. Statliga topplån är en välutredd modell. En annan tänkbar glesbygdsspecifik åtgärd som skulle hjälpa många dystra gatubilder i utflyttningsbygder skulle kunna vara ett stöd för den som rustar upp sin villa utan att åtgärden leder till en värdeökning.

Marknaden löser alltså inte landsbygdens behov av bostäder. På liknande sätt fungerar inte heller marknaden väl för studenter. De flesta studenter har små ekonomiska marginaler. Ökande byggkostnader och upptrissade bostadspriser gör det extra svårt för studenter att efterfråga dyra bostäder gör att det offentliga behöver stimulera studentbostadsbyggandet specifikt. Ingen student ska behöva säga nej till en plats på en utbildning på grund av att hon inte får tag i en bostad. Därför bör regeringen agera för att det byggs fler bostäder.

Linus Sköld (S)

Ida Karkiainen (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Zara Leghissa (S)

